

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І
СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

**СИЛАБУС
навчальної дисципліни**

**«Переклад спеціальних лінгвістичних і
перекладознавчих текстів (арабська і українська мови)»**

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно),
перша – арабська

Освітня програма: Східна філологія: арабська мова і література, переклад,
методика навчання

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Статус дисципліни	дисципліни за вибором з блоку перекладу
Семестр	1 семестр
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС, загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС, 90 годин, у тому числі: Лекції – 4 годин. Практичні заняття – 26 годин. Самостійна робота – 60 годин.
Мова викладання	українська / арабська
Предмет навчання (Що я вивчатиму?)	Предметом курсу за вибором є поглиблення та вдосконалення навичок перекладу спеціальних лінгвістичних і перекладознавчих текстів
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	<i>Мета</i> навчальної дисципліни за вибором – це поглиблення та вдосконалення теоретичних та практичних навичок і вмінь з перекладу спеціальних лінгвістичних і перекладознавчих текстів, які б застосовувались на практиці та забезпечили вірний вибір перекладацької стратегії.
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	Очікувані результати навчання з навчальної дисципліни за вибором: – знати теоретичні основи перекладознавства та методології перекладу, необхідні для створення адекватного перекладу; – знати лексико-семантичні, граматичні і стилістичні особливості арабськомовних та україномовних спеціальних лінгвістичних і перекладознавчих текстів, типову термінологічну лексику, мовні кліше (штампи), граматичні конструкції текстів різних літературних жанрів; – знати основні етапи здійснення, редагування і підготовки адекватного перекладу, а також лексикологічні, лексико-граматичні, семантичні і синтаксичні/структурні аспекти перекладу; – вміти застосовувати лексико-граматичні трансформації у процесі перекладу; – володіти навичками ведення дискусій під час обговорення питань методології усного та письмового перекладу спеціальних лінгвістичних і перекладознавчих текстів; – вміти аналізувати текст оригіналу, застосовувати перекладацькі стратегії, презентувати текст перекладу (включаючи його розташування на сторінці), працювати з документацією, застосовувати лінгвістичну і перекладознавчу термінологію.
Компетентності (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	Основні завдання навчальної дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей: <i>інтегральної компетентності (ІК):</i> здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі філології (лінгвістики, перекладознавства, методики навчання) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/ або здійснення інновацій, і характеризується невизначеністю умов і вимог. <i>загальних компетентностей (ЗК):</i> – ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. – ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним. – ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. – ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. – ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно. – ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою. – ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. – ЗК 8. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій. – ЗК 9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації. – ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). – ЗК 11. Здатність до проведення досліджень на належному рівні. – ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). – ЗК 13. Здатність розуміти сутність і соціальну значущість майбутньої професії, прогнозувати перспективи розвитку сфери професійної

	діяльності. – ЗК 14. Здатність розуміння і дотримання міжособистісних, міжкультурних, соціальних і професійно-етичних норм спілкування з іншими людьми у соціально-побутових і виробничих умовах. – ЗК 15. Уміння вести наукові й професійні дискусії, аргументовано й коректно переконувати інших учасників групових процесів, демонструвати широкий спектр пізнавальних, лінгвістичних і інтелектуальних навичок для здійснення перекладу. – ЗК 16. Здатність цінувати й поважати розмаїття та мультикультурність. фахових компетентностей (ФК): – ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки. – ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного/мовленнєвого і літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів. – ФК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій. – ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань. – ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень. – ФК 9. Здатність ефективно спілкуватися арабською мовою в загальнокультурних і професійно орієнтованих ситуаціях. – ФК 10. Здатність виконувати типові професійні завдання, пов'язані із забезпеченням усної та письмової комунікації та інформації шляхом перекладу різноманітних за змістом і жанром текстів арабською і державною мовами. – ФК 12. Здатність застосовувати прийоми забезпечення якості перекладу (вичитування, критичне оцінювання, редагування, зворотний переклад).
Види занять і їхній розподіл за годинами	Лекції – 4 годин. Практичні заняття – 26 годин. Самостійна робота – 60 годин.
Тематика навчальної дисципліни	Тема 1. Тексти лінгвістичної та перекладознавчої тематики та особливості їх перекладу. Тема 2. Основні проблеми перекладу лінгвістичних та перекладознавчих текстів. Основні вимоги до перекладу текстів відповідної тематики. Тема 3. Специфіка перекладу лінгвістичних та перекладознавчих текстів. Тема 4. Перекладацькі трансформації: перестановка, заміна, додавання, вилучення. Тема 5. Аналіз перекладів лінгвістичних та перекладознавчих текстів. Тема 6. Переклад тексту лінгвістичної та перекладознавчої тематики.
Передумови вивчення дисципліни	Успішне опанування усіх обов'язкових компонентів, передбачених освітньою програмою першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	Основна (базова): Абабілова, Н. М., Білокамінська, В. Л. (2015). Особливості перекладу термінів українською мовою. <i>Молодий вчений</i>, 2(17), 126-128 Бабенко, С., Амеліна, С., Білоус, Н. (2018). <i>Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу</i>: Центр навчальної літератури. Козюбра, М. І. (2015). <i>Загальна теорія права</i>: підручник. Київ: Ваїте. Коптілов, В. В. (2002). <i>Теорія і практика перекладу</i>: Навчальний посібник. Київ: Юніверс. Корунець, І. В. (2001). <i>Теорія і практика перекладу (аспектний переклад)</i>: Підручник. Вінниця: «Нова Книга». Литвин, І. М. (2013). <i>Перекладознавство</i>: Науковий посібник. Черкаси: «Видавництво Ю. А. Чабаненко». Нестеренко, Н., Лисенко, К. (2006). <i>Курс усного та письмового перекладу</i>. Посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. Вінниця: Нова книга. Чередниченко О.І. (2001). <i>Міжкультурні аспекти перекладу // Мовні і концептуальні картини світу</i>. К.: КНУ ім. Т. Шевченка. Almanna, A. (2016). <i>The Routledge course in translation annotation: Arabic-English-Arabic</i>. London and New York: Routledge. Eksell, Kerstin. (2006). Analytic Genitive. In K. Versteegh (Ed.), <i>Encyclopedia of Arabic Language and Linguistics</i>, Leiden – Boston: Brill. 1, 82–85. Vacha, N.N., & Bahous, R. (2011). <i>Foreign Language Education in Lebanon: A Context of Cultural and Curricular Complexities</i>. <i>Journal of Language Teaching and Research</i>. Holes, Clive. <i>Modern Arabic: Structures, Functions and Varieties</i>. (1995). New York. Додаткова: Білозерська, Л. П., Возненко, Н. В., Радецька, С. В. (2010). <i>Термінологія та переклад</i>: Навчальний посібник для студентів філологічного напрямку

	підготовки. Вінниця: «Нова книга». Кальниченко, О. А., Подміногін, В. О. (2005). <i>Історія перекладу та думок про переклад у текстах та коментарях. Частина перша: Загальні питання. Стародавні часи</i>: Навчальний посібник. Харків: Вид-во НУА. Карабан, В. (2002). Переклад англійської наукової і технічної літератури. Вінниця: Нова книга. Колодій, Б. М. (2021). <i>Переклад аудіовізуальних текстів фахового спрямування</i>: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури. Кононенко, В.Г. (2013). Лексичні трансформації в перекладі суспільно-політичних текстів арабської мови. // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Вип.17, С.144-148. Луцьк: Світязь. Саприкін, С. С., Чужакін, А. П. (2011). <i>Світ усного перекладу</i>. [укр.]: Навчальний посібник. Вінниця: «Нова книга». Mason, I. (1994). Discourse, ideology and translation. In R. D. Beaugrande, A. Shunnaq, & M. H. Heliel (Eds.), <i>Language, discourse and translation in the West and Middle East</i> (pp. 23–34). Amsterdam and Philadelphia, PA: John Benjamins Publishing Company. Додаткові ресурси (за наявності): Інформаційні ресурси в Інтернеті - Арабістичний фонд Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського: http://www.nbuv.gov.ua/ - http://www.nbuv.gov.ua/node/422 - Телеканал «аль-Джазіра» News Today's latest from Al Jazeera - Портал новин أخبار أوكرانيا بالعربية أخبار أوكرانيا (arab.com.ua) - Електронна версія газети «аш-Шарк аль-Аусат» الشرق الأوسط أخبار دولية وعربية (aawsat.com) - Бібліотека арабської літератури Library of Arabic Literature - Журнал арабської літератури أخبار أوكرانيا بالعربية أخبار أوكرانيا (arab.com.ua) - أكبر متجر إلكتروني للمحتوى العربي (neelwafurat.com) - Віртуальна дошка оголошень факультету східної і слов'янської філології в Телеграмі: https://t.me/fs_info - Інстаграм-сторінка факультету східної і слов'янської філології: https://cutt.ly/CZo0kp9 - Інституційний депозитарій: http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/ - Кафедра східної і слов'янської філології КНЛУ: http://eastphil.knlu.edu.ua/ - Офіційний сайт КНЛУ: www.knlu.edu.ua - Офіційний сайт Центру історичної та культурної спадщини Джум'и Маджіда: https://www.almajidcenter.org/ar/home/ - Фейсбук-сторінка факультету східної і слов'янської філології: https://cutt.ly/rZo169p - Офіційний сайт еміратської Культурної Фундації: https://culturalfoundation.ae/ar -
Поточний і семестровий контроль	МКР, залік
Кафедра	східної і слов'янської філології
Факультет	східної і слов'янської філології
Викладач	Хамрай Олександрович професор кафедри східної і слов'янської філології
Оригінальність навчальної дисципліни	Оригінальний авторський курс
Місце постійного розміщення навчально-методичного забезпечення в мережі Інтернет	http://eastphil.knlu.edu.ua/

Завідувач кафедри

проф. Валігура О. Р.

Викладач

проф. Хамрай О.О.